

Висновок

наукового керівника
на дисертаційну роботу

Мухіна Анатолія Анатолійовича

на тему: *«Економічне обґрунтування та координація діяльності підприємств в складі кластерів для впровадження ДПП-проектів».*

Загальна оцінка здобувача. Мухін Анатолій Анатолійович зарекомендував себе як висококваліфікований, відповідальний і цілеспрямований здобувач ступеня доктора філософії, який демонструє належний рівень академічної культури, наукової добросовісності та дослідницької самостійності. Упродовж усього періоду підготовки дисертаційної роботи здобувач виявляв стійкий інтерес до обраної проблематики, послідовно та системно опановував сучасні теоретико-методичні підходи, а також ефективно застосовував міждисциплінарні знання у сфері економіки, управління та організації кластерних утворень.

Особливої уваги заслуговує здатність здобувача до аналітичного мислення, обґрунтованого формулювання наукових положень і висновків, а також проведення критичного аналізу сучасних наукових джерел і практик реалізації державно-приватного партнерства. У процесі виконання дисертації Анатолій Анатолійович не лише узагальнив і систематизував існуючі підходи до економічного обґрунтування ДПП-проектів, але й запропонував авторські рішення щодо координації діяльності підприємств у межах кластерних структур, що має важливе наукове і практичне значення. Здобувач володіє розвиненими навичками наукової комунікації, активно бере участь у наукових заходах, демонструє вміння аргументовано відстоювати власну позицію, конструктивно сприймати зауваження та інтегрувати їх у подальші дослідження. Набутий практичний досвід, участь у науково-дослідних проектах і апробації результатів дисертаційного дослідження засвідчила здатність здобувача ефективно працювати як індивідуально, так і в складі наукових колективів, забезпечуючи належний рівень якості виконуваних завдань.

З огляду на викладене, Мухін Анатолій Анатолійович відповідає вимогам, що висуваються до здобувачів ступеня доктора філософії, здатний до самостійного розв'язання складних науково-прикладних завдань у сфері економіки та управління, а рівень сформованих у нього загальних і спеціальних компетентностей відповідає чинним стандартам підготовки докторів філософії.

Актуальність теми дослідження зумовлена потребою вдосконалення сучасних економічних інструментів координації діяльності підприємств, що функціонують у межах територіальних кластерів, у процесі реалізації проектів державно-приватного партнерства.

У сучасних умовах трансформації економіки та зростання ролі інтеграційних форм організації бізнесу особливого значення набуває формування ефективних моделей взаємодії між державою та приватним сектором на засадах партнерства, прозорості та взаємовигідності.

Важливим аспектом є необхідність розроблення науково обґрунтованих підходів до оцінювання доцільності участі підприємств у кластерних структурах, які забезпечують узгодження економічних інтересів усіх стейкхолдерів, оптимізацію розподілу ресурсів, вигід і ризиків, а також підвищення результативності реалізації ДПП-проектів. Наявна практика функціонування будівельних та інфраструктурних

кластерів свідчить про обмеженість існуючого економіко-аналітичного інструментарію, що не повною мірою враховує мережеву природу кластерної взаємодії, складність координаційних процесів і довгострокові ефекти синергії. Водночас управління кластерними утвореннями в контексті державно-приватного партнерства набуває стратегічного значення як інструмент забезпечення сталого розвитку регіонів, підвищення їх конкурентоспроможності, інфраструктурної модернізації та досягнення соціально-економічного балансу.

Отже, актуальність теми дослідження визначається потребою у створенні комплексного економіко-аналітичного інструментарію, який дозволяє забезпечити ефективне функціонування підприємств у складі кластерів, підвищити результативність ДПП-проектів та сприяти сталому розвитку регіональної економіки на основі узгодження інтересів усіх учасників взаємодії.

Наукова новизна та зміст дослідження. Дисертаційне дослідження Мухіна А.А. вирізняється системним і концептуально виваженим підходом до формування науково-методичного підґрунтя економічного обґрунтування та управління територіальними кластерами будівельної галузі у форматі державно-приватного партнерства. У роботі запропоновано інтегровану концепцію кластерного управління, яка базується на поєднанні економічних моделей, аналітичних методів та інструментів координації багатосуб'єктної взаємодії, орієнтованих на підвищення економічної ефективності ДПП-проектів.

Наукова новизна отриманих результатів полягає у розробленні комплексного економіко-аналітичного інструментарію, що забезпечує економічне обґрунтування управлінських рішень у межах кластерних утворень. Зазначений інструментарій інтегрує моделі узгодження економічних інтересів стейкхолдерів, оптимізації розподілу ресурсів, вигід і ризиків, а також оцінювання економічної доцільності участі підприємств у ДПП-проектах. Його застосування підвищує рівень обґрунтованості, прозорості та прогнозованості економічних рішень і формує підґрунтя для розвитку теорії та практики кластерної економіки.

У межах дослідження суттєво вдосконалено організаційно-економічні підходи до управління територіальними кластерами шляхом поглиблення економічного обґрунтування механізмів координації взаємодії підприємств-стейкхолдерів. Розроблена економічна модель кластеру враховує мережеву природу взаємодії, забезпечує збалансований розподіл економічних вигід і ризиків та сприяє підвищенню ефективності функціонування учасників ДПП. Подальшого розвитку набули економіко-аналітичні моделі оцінювання участі підприємств у кластерних утвореннях, що базуються на поєднанні підходів VBM, MBO та Fuzzy Logic. Удосконалено інструментарій економічного супроводу впровадження ДПП у кластерах, зокрема в частині обґрунтування доцільності інвестицій, контролю результативності та оцінювання довгострокових економічних ефектів.

Запропоновано економіко-цифровий підхід до оцінювання ефективності кластерів із використанням інтегрального індикатора, що поєднує фінансові, інституційні та цифрові параметри розвитку. Важливим результатом є поглиблення змісту понять, пов'язаних з економічними пріоритетами участі підприємств у ДПП-проектах, економічною ефективністю та результативністю кластерної взаємодії.

Таким чином, дисертаційна робота характеризується значною науковою новизною в межах спеціальності 051 «Економіка», оскільки формує цілісну систему економічного обґрунтування управління кластерними утвореннями, розширює

науково-методичні засади дослідження державно-приватного партнерства та створює наукове підґрунтя для подальшого розвитку підприємств-стейкхолдерів ДПП-проектів.

Академічна доброчесність. Усі наукові результати, представлені у дисертаційній роботі Мухіна А.А., отримані автором самостійно та відзначаються належним рівнем наукової обґрунтованості. Дисертація пройшла перевірку на наявність академічного плагіату, за результатами якої встановлено високий рівень текстової автентичності — 93,2%, підтверджений із використанням програмного забезпечення StrikePlagiarism. У процесі виконання дослідження здобувач неухильно дотримувався принципів академічної доброчесності, що засвідчує коректність використання наукових джерел, належний рівень цитування та самостійність проведеного дослідження.

Теоретичне та практичне значення дослідження. *Теоретичне значення результатів* дисертації Мухіна А.А. Анатолійовича полягає у суттєвому поглибленні науково-методичних засад економічного обґрунтування та управління територіальними кластерами будівельної галузі в умовах державно-приватного партнерства. У роботі сформовано цілісну концепцію економіко-аналітичного забезпечення кластерного управління, що базується на інтеграції організаційно-економічних механізмів координації багатосуб'єктної взаємодії та узгодження економічних інтересів підприємств-стейкхолдерів. Теоретично обґрунтовано доцільність застосування сучасних цифрових технологій (BIM, IoT, Digital Twin, Smart Governance) як інструментів підвищення економічної результативності та адаптивності кластерних структур. Вагомим науковим результатом є розроблення інтегрального індикатора оцінювання ефективності ДПП-проектів, що враховує фінансові, цифрові, мотиваційні та соціально-економічні параметри розвитку. Поглиблено підходи до оцінювання стратегічної вмотивованості стейкхолдерів. Сукупність отриманих результатів формує наукову основу для подальшого розвитку теорії кластерної економіки та економічного обґрунтування державно-приватного партнерства.

Практичне значення одержаних результатів полягає у можливостях застосування створеного в роботі економіко-аналітичного інструментарію для підготовки та реалізації ДПП-проектів. Розроблені методичні підходи можуть бути використані органами державної влади, девелоперськими структурами та інвесторами при формуванні стратегій розвитку та прийнятті управлінських рішень. Окрім цього, результати дослідження мають освітньо-методичну цінність і можуть застосовуватися у навчальному процесі за спеціальністю 051 «Економіка», зокрема при підготовці фахівців у сфері кластерного управління, економічного аналізу та оцінювання ефективності державно-приватних проектів.

Загальний висновок. Дисертаційна робота Мухіна А.А. є результатом самостійного, цілеспрямованого та актуального наукового дослідження, присвяченого розвитку економічного обґрунтування управління територіальними будівельними кластерами у форматі державно-приватного партнерства. Обрана тема відповідає сучасним викликам розвитку регіональної економіки та потребі вдосконалення механізмів координації багатосуб'єктної взаємодії в межах кластерних утворень будівельної галузі. Дисертаційне дослідження вирізняється комплексним підходом, що поєднує організаційно-економічні моделі, економіко-аналітичні

інструменти та цифрові платформи для забезпечення прозорості, прогнозованості та ефективності управлінських рішень.

У процесі підготовки дисертації здобувач продемонстрував високий рівень володіння економічною методологією, аналітичними та цифровими інструментами, уміння поєднувати теоретичні положення з практичними рекомендаціями, формулювати наукові задачі та обґрунтовувати методи їх вирішення. Дослідження відзначається чіткістю структури, логічною послідовністю викладу, обґрунтованістю отриманих результатів та їхнім підтвердженням через економіко-аналітичний та цифровий аналіз діяльності підприємств-стейкхолдерів у реальному середовищі ДПП-проектів.

Наукова новизна роботи полягає у створенні інтегрованого економіко-аналітичного інструментарію управління будівельними кластерами, розробці багаторівневої моделі кластерного управління з участю держави, бізнесу, громади та R&D-структур, впровадженні багатовимірного індикатора ІЕІ для оцінки ефективності ДПП-проектів та застосуванні ESG-критеріїв і сценарного моделювання для прогнозування розвитку кластерів. Практичне значення результатів полягає у можливості використання розроблених моделей та механізмів для координації діяльності підприємств-учасників, прозорого розподілу ресурсів, оцінки довгострокових ефектів кластеризації та підвищення синергійності управлінських рішень.

Особливу практичну цінність становить можливість застосування отриманих результатів у діяльності реальних підприємств будівельної галузі та у процесі підготовки освітніх програм для бакалаврів і магістрів спеціальності 051 «Економіка». Робота сприяє формуванню компетентностей у сфері кластерного управління, оцінювання ефективності ДПП-проектів та використання сучасних економіко-аналітичних і цифрових інструментів прийняття управлінських рішень у складних мережевих економічних середовищах.

Здобувач продемонстрував відповідальність, ініціативність, академічну добросовісність та високу наукову активність, активно залучався до конференцій, семінарів і публікацій у фахових виданнях, що підтверджує зацікавленість у розвитку дослідницької теми. На підставі викладеного вважаємо, що дисертаційне дослідження Мухіна А.А. відповідає вимогам, встановленим для здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка», та заслуговує на присудження відповідного наукового ступеня.

Науковий керівник:

Доктор економічних наук, професор,
професор кафедри менеджменту
в будівництві

Юрій ЧУПРИНА

Підпис д.е.н, професора Чуприни Ю.А.

ЗАСВІДЧУЮ

Секретар Вченої ради КНУБА

Микола КЛИМЕНКО